

Vissza és előre is tekintett a zsinat – Második ülészakát tartotta a tavaly novemberben megalakult testület

Az országos és a zsinati elnökség tagjainak székfoglaló beszédei mellett, néhány más beszámoló elfogadásán túl főként a lelkészetánpótlás, a gyülekezetépítés és a költségvetés-alkotás kérdéseiről tárgyalt a Magyarországi Evangélikus Egyház XII. Zsinata február 22-én, szombaton egyházunk székházában tartott második ülészakán.

A nyitó áhítat során Gerlai Pál, a zsinat lelkészi alelnöke a bibliaolvasó Útmutató napi igéi (5Móz 16,20 és Mt 5,6) alapján előbb történeti visszatekintést adott, hogy az Ószövetség népe miként kapott törvényeket, illetve hogyan választott bírakat, másfelől azt a kérdést tette fel, hogy mi, mai keresztények éhezünk és szomjazzuk-e az igazságot, és tudunk-e úgy élni, hogy életünk zsinórmértéke Isten szent igéje (vö. Evangélikus énekeskönyv, 333).

Az első ülés keretében – a szokásos pontokon, köztük a zsinati elnökség, illetve a zsinati bizottságok beszámolóin túl – személyi kérdések szerepeltek a napirenden. A Verasztó János visszalépésével megüresedett lelkészi bírói tisztségre Kiss Miklós nyugalmazott esperest választották meg. A novemberi ülészakon már megalakult zsinati bizottságokba – a zsinati tanács javaslatát elfogadva – új tagokat választottak: a törvényelőkészítő bizottságba Mészáros Tamást, a teológiai bizottságba Nagy Zoltánt és Weltler Gábort, az ügyrendi bizottságba Csadó Balázst és Liska Andrászt. Az első ülés az ünnepélyes esküvétellel zárult.

A második ülés során az országos és a zsinati elnökség tagjai mondták el székfoglaló beszédeiket, valamint a tervéregyházak köszöntései hangzottak el. (Erről ebben a cikkben írtunk részletesen, illetve a beszédek teljes terjedelmükben megtalálhatók itt, itt, itt és itt – a szerk.)

A harmadik ülésen – Németh Zoltán, az országos iroda gyülekezeti és missziói osztályának osztályvezetője előterjesztése nyomán – a lelkészetánpótlás kérdéseiről tárgyalt a zsinat. Ez a téma ilyen formában legutóbb a 2023. novemberi ülészakon szerepelt napirenden, és akkor egy országos cselekvési terv kidolgozásával bízták meg a Németh Zoltán által vezetett munkacsoportot, mely most egy kétlépcsős stratégiát nyújtott be a zsinat elé. Ebben egyfelől nagyobb lépéseket vázoltak a hosszútávú megoldás irányába, nevezetesen: a felnőttképzés fókuszba helyezését, a lelkészi feladatok mellékállásban történő ellátásának lehetővé tételét, valamint olyan szolgálati körzetek létrehozását, amelyben többen együtt látják el a feladatokat. Másik lehetőségként egy több érintkezési felületet kínáló modellváltás folyamatát írták le, amelynek kisebb lépései a munkaágak közötti együttműködésre, a hálózatosságra, a már most is működő programokra alapozva kínálnak megoldást.

A hozzászólások során olyan érzékeny kérdésekre kérdeztek rá a zsinati tagok, mint például hogy a kis közösségekben szolgáló gyülekezeti lelkészek miként tehetők érdekeltté abban, hogy fiatalokat bátorítsanak a lelkészi szolgálatra – hiszen ezzel voltaképp a saját gyülekezetük egy oszlopos tagját veszítik el. Volt, aki annak alátámasztását hiányolta az anyagból, hogy valóban lelkészhiánnyal küzd az egyházunk, illetve hogy a végzeteknek ténylegesen lesz lehetőségük a szolgálatra. Ugyancsak többen hiányként definiálták az Evangélikus Hittudományi Egyetem (EHE) szerepének tisztázását, valamint a teológiai alapvetéseket sem látták leírva a szövegben. Megint másvalaki azt jegyezte meg, hogy a mostani zsinati tagokra annak idején jelentős hatást gyakorló nagy formátumú lelkészek sokkal szerényebb és kedvezőtlenebb körülmények között „mentek és csinálták, amire hívta őket az Úristen”, míg ma életpályamodell, munkatársképzés stb. támogatja a lelkészek szolgálatát, mégis egyre kevesebben vállalják.

Az EHE nevében Korányi András rektor hozzászólásában megerősítette: készek a párbeszédre és az együtt gondolkodásra a munkacsoporttal.

Az előterjesztett anyagot még az ülészak előtt véleményezte a zsinat teológiai bizottsága, és számos fontos megállapítást tett, köztük annak tisztázását is szükségesnek tartja, hogy a téma

kapcsán melyik fókuszon van a hangsúly: a lelkészképzésen, a lelkészutánpótláson vagy a lelkészi hivatás mellett való elköteleződésen?

Mindezek nyomán a szavazás során olyan határozatot fogadtak el a küldöttek – negyven igen, tizenhét nem szavazattal, két tartózkodás mellett –, melynek értelmében a Németh Zoltán által irányított munkacsoport tovább dolgozik az anyagon, különös tekintettel a stratégia és a cselekvési terv szétválasztásán, és ehhez a teológiai alapvetés elkészítésével a zsinat teológiai bizottsága is segítséget nyújt a számukra. A feladat elvégzésének határidejeként szeptember 30-át jelölték meg, azzal a kiegészítéssel, hogy a munkacsoport a zsinat májusi ülészakán is tájékoztatást ad a munkafolyamat alakulásáról.

A negyedik ülés keretében az egyházközségrész jogi személyyé nyilvánításáról szóló 15/2022. (V. 27.) zsinati határozat módosításáról döntöttek. A határozat – illetve az az alapján alkotott országos szabályrendelet – eredetileg azt írta elő, hogy egy egyházközség valamely részének (társ- vagy leányegyház) jogi személyiséggé nyilvánításához az egyházközségnek nyilatkozattétellel kell teljes jogi és anyagi felelősséget vállalni az egyházközségrész után, az MEE belső egyházi jogi személyei egyházi nyilvántartásba vételének határidejét pedig 2024. december 31-i határidőben rögzítette.

Szemerei János elnök-püspök előterjesztéséből elmondta: a szabályozás ebben a formájában több társult egyházközség esetében is a közösségek működését veszélyezteti. Beadványában ezért egyfelől a felelősségvállalási nyilatkozat kötelezettségének visszavonását kérte, másfelől azt, hogy a társult egyházközségeknek ne kelljen kötelező jelleggel jogi személyiséggé válni.

A zsinati tanács az ülészakot megelőzően úgy ítélte meg, hogy a társult egyházközségek helyzetének, nehézségeinek áttekintése hosszabb időt igényel, így a zsinat elé csak a felelősségvállalási nyilatkozat kötelezettségének hatályon kívül helyezésének kérdése került. Ezt a zsinat egyhangúan támogatta, egyidejűleg pedig a határozatban foglaltak végrehajtásának határidejét 2025. december 31-ben állapította meg.

Az ötödik ülés keretében éves jelentéseket, beszámolókat hallgatott meg, illetve fogadott el a zsinat. A protestáns tábori püspökség szolgálatáról Szabó Ferenc tábori püspökhelyettes, a gyülekezetplántálási feladatok végzéséről Győri Gábor Dávid országos evangélikációs és missziói lelkész, a lelkészi életpályamodell szakmai bizottsága munkájáról Vancsai József bizottsági elnök, a tényfeltáró bizottság munkájáról Mirák Katalin bizottsági elnök adott számot.

A hatodik ülés témája ugyancsak egy visszatekintés volt: az ifjúság és az elköteleződés éve eredményeiről Szidoly Roland, az országos iroda gyülekezeti és missziói osztályának osztályvezető-helyettese számolt be, precízen részletezve a tematikus év, azon belül külön is a Szélrózsa ifjúsági találkozó mérlegét, mind a megvalósult projektek, mind a ráfordított anyagiak tekintetében.

A hetedik ülés keretében Fábri György egyházkerületi felügyelő előterjesztése nyomán egy korábbi zsinati határozatnak megfelelően olyan munkacsoport felállításáról döntöttek, melynek feladata a gyülekezetépítési szempontrendszer kidolgozása, méghozzá a népszámlálási és a népmozgalmi adatok egybevetése és értékelése alapján. A hozzászólások során többen felvetették: megoldást kell majd találni arra is, hogy az egyház miként tartsa nyilván saját egyháztagjait, mert a létező gyülekezeti adatszolgáltatás ehhez nem elegendő. A munkacsoportba egy tagot a püspöki tanács delegál, tagja lesz továbbá egyházkerületenként egy-egy esperes vagy lelkész, illetve felügyelő vagy egyháztag, továbbá a nevelési-oktatási és a diakóniai intézmények egy-egy képviselője. A munkacsoport a zsinat 2025. őszi ülészakán számol majd be a tevékenységéről.

A nyolcadik ülés keretében arról tanácskozott a zsinat, hogy szükség van-e egy olyan munkacsoport felállítására, amely a költségvetési irányelvek kidolgozásának előkészítésében

működik közre. Az már a novemberi alakuló ülészen kiderült, hogy a zsinati tagok egy része nagyobb rálátást szeretne arra, miként formálódik egyházunk költségvetése. Ennek okán nyújtott be beadványt a zsinat elnökségéhez Szabó Szilárd, melynek tartalmáról Dobrovolni Máté, a zsinat nem lelkészi alelnöke – az ülés előterjesztője – több szereplővel, köztük ifj. Zászkaliczky Pállal, a gazdasági bizottság elnökével és Csorba Gáborral, az országos iroda gazdasági osztályának vezetőjével is tárgyalt. Az előterjesztésben két olyan területet (a különböző jogviszonyban foglalkoztatott lelkészek bértábláinak felülvizsgálata, valamint az egyházközsegek és a működési területükön lévő intézmények kölcsönös teherviselésének áttekintése) jelölt meg, amelyekkel kapcsolatban elsőként irányelveket kellene megfogalmaznia a munkacsoportnak, továbbá javaslatot tett a munkacsoport tagjaira is.

A hozzászólásokban többen megfogalmazták, ők is szükségesnek tartják a közös gondolkodást arról, hogy a költségvetés milyen középtávú stratégiai célokat számszerűsítsen.

Erre reagálva az egyházvezetés nevében Próhle Gergely országos felügyelő a képviseleti elv komolyan vételét kérte a zsinattól; mielőtt az országos presbitérium jóváhagyásával a zsinat elé terjesztik a költségvetést, előtte annak sorait a legkülönbélebb bizottságokban tárgyalják.

A vélemények és álláspontok ütköztetése után a határozattervezetről szavaztak a zsinati tagok. Az ügyrend értelmében előbb a Fábri György egyházkerületi felügyelő által benyújtott módosító javaslatról, amely az eredeti javaslatban szereplő elvi szempontok érvényesítését kérte a költségvetés előkészítésében egyébként is közreműködő grémiumoktól. A módosító javaslat nem kapta meg az elfogadásához szükséges ötven százalék plusz egy szavazatot, így ezt követően az eredeti javaslatról szavaztak a küldöttek, de az sem kapta meg az elfogadásához szükséges szavazatszámot.

A zárszóban Lázárné Skorika Katalin lelkészi elnök emlékeztett: a zsinat május 30-i ülészen tárgyalni fogják a 2024. évi költségvetés zárszámadását. Az országos elnökség felé pedig megfogalmazta: mindenki számára megnyugtató lehet, ha ekkor tájékoztatást hallhatnak arról, hogy milyen prioritások érvényesítése várható a 2026. évi költségvetés vonatkozásában.

Forrás: [Evangelikus.hu](https://www.evangelikus.hu)/Evangelikus Információs Szolgálat

Szerző: Vitális Judit

Fotó: Magyar Márton